

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2024	CONVOCATORIA: JULIO 2024
Assignatura: Valencià: Llengua i Literatura II	Asignatura: Valenciano: Lengua y Literatura II

BAREM DE L'EXAMEN: Comprensió del text, 3 punts. Anàlisi lingüística del text, 3 punts. Expressió i reflexió escrita, 4 punts.

BAREMO DEL EXAMEN: Comprensión del texto, 3 puntos. Análisis lingüístico del texto, 3 puntos. Expresión y reflexión escrita, 4 puntos

TEXT 1

1 Jo he tingut l'alt honor de conèixer, personalment, el rei Jaume I el Conqueridor. Me'l va presentar, una nit, a la Seu tarragonina, un cavaller granadí, el senyor Antonio Gallego Burín. A la vesprada vaig arribar amb tren a Tarragona per a cobrir la notícia com a periodista. Al voltant de les onze i mitja de la nit arribava a la taula del menjador de l'hotel, on jo esperava, un soldat, que molt correctament, i amb un accent català que traspassava fronteres lingüístiques, em va dir: "*Senyor Andrés Estellés, acompanyeme a la catedral, por favor*".

5 El militar em va indicar una porteta i hi vaig entrar. Allò era d'horror. La fosca més gran i més alta se m'oferia. Tot ple de bults, d'ombres, de besllums... Vaig arribar a un lloc, vaig veure uns llums i vaig caminar, amb més por que ànima, cap allà. Hi vaig arribar, i em va rebre, força afectuosament, el senyor Gallego Burín. Hi havia moltes persones fent un semicercle. Em vaig girar i vaig veure, en un taüt destapat, el cadàver, momificat, del rei Jaume I, llarguíssim, efectivament. I les mans, grandíssimes, creuades al baix ventre. Em vaig fixar i li vaig veure la boca, un poc com mig oberta, i a dins una dent partida, trencada. Un senyor, que era arqueòleg, es va inclinar i va agafar un tros del frontal, i va dir: "*Aquí hay la señal de una herida de saeta. No me cabe duda que es el autentico*". Teoritzava i teoritzava amb una passió "a la valenciana". I tot de sobte el senyor Gallego Burín es va inclinar a mi i em va dir a cau d'orella: "*Por favor..., ¿quién es este Hamlet de la huerta valenciana?*". Jo crec recordar que, en escoltar tal frase, producte autènticament decantat de la gràcia proverbial d'Andalusia, vaig rompre a riure, deixant sense contestació la pregunta de senyor Burín. Vàrem estar reunits voltant el taüt on jeia Jaume el Conquistador, dos o tres quart d'hora.

15 Al remat va resultar que aquell era, embolcallat com anava en un sudari, el cadàver del rei Conquistador. Em vaig assabentar que la mòmia tenia una extensió d'un metre noranta-nou centímetres, i que el sudari l'havien guardat per fer les pertinents anàlisis. Vaig saber també que, a les excavacions arqueològiques que semblantment s'havien fet a la Capella de la Comunió de la Catedral de Tarragona, havia sembrat l'estupefacció l'aparició, en ús prou bo, d'un parell de sandàlies de senyora: curiosa penetració del món frívol als ossos dels cadàvers.

Adaptat de Vicent Andrés Estelles: "Jo he conegut personalment el rei Jaume I el Conqueridor". *El forn del sol*. València, 1986. p. 21-25

TEXT 2

- 1 Dimarts, 4 d'octubre de 2022. Institut El Castell d'Esparreguera. La Carme entra a la sala d'actes directa i decidida. Té ganes de començar. «I gràcies. Sempre que pugui vindré encantada al Castell», em va escriure uns mesos abans. Davant seu, més de cent alumnes de segon de batxillerat comencen a fer silenci. Em sorprèn que la majoria estiguin preparats per prendre'n notes. «El 96% de la humanitat parla el 4% de les llengües», «Durant el segle XXI desapareixeran el 95% de les llengües» i altres afirmacions inicials capten l'atenció dels alumnes. La majoria d'ells parlen castellà a casa i la llengua de comunicació entre ells al centre és, també, el castellà. Observo les cares. N'hi ha de cansament i d'indiferència, però la majoria són d'estranyesa, desprenen interès. La Carme va desplegant arguments sòlids, no se li escapa cap esclatxa.
- 5
- 10 L'hora passa volant i arribem al final. Diu que la situació és delicada, però que hi podem fer alguna cosa. Com és habitual, fa broma amb el fet que tothom la veu tan pessimista. Insisteix que ha exposat dades. «Jo soc realista», diu. Acaba explicant, doncs, que com a catalanoparlants hem de procurar fer del català una llengua de convivència, demanar la solidaritat d'altres parlants i comprometre'ns a no canviar de llengua. S'obre el torn de preguntes. Penso que ara vindran comentaris inapropiats posant en dubte la condició minoritzada del català o sobre la llibertat de parlar el que vulguem. Però no, no és així.
- 15 Van sortint comentaris i reflexions prou bons. Fins i tot un alumne parla sobre el poc català que li apareix a TikTok. Aplaudiments finals, sona el timbre i tots cap a classe de nou.
- 20 «Però vols dir, Alba, que el català desapareixerà?» Això em preguntaven els alumnes el dia següent en classe. Els semblava incomprendible que una llengua, matèria i vehicle d'estudi al llarg dels seus anys de formació, pogués arribar a desaparèixer. «Si la cosa va fer forat, tot això que tindrem», va respondre'm la Carme en el correu d'agraïment. No crec que la visita convertís cap alumne en un defensor acèrrim del català, però vull pensar que va ajudar a canviar certs prejudicis i potser va capgirar algunes tendències lingüístiques.
- 25 La Carme vivia així: fent forat, cada dia, incansablement i arreu. Practicava un academicisme de trinxera. Sempre estava disposada a trepitjar diverses realitats per despertar consciències, fos presentant un llibre, fent una conferència en un institut o participant en una taula rodona. La ferma voluntat divulgativa i dialogant ha fet que esdevingui una personalitat coneguda i estimada al país. Ella va portar l'atenció i la lluita fins als darrers dies de la seua vida. Gràcies, Carme, descansa en pau.

Adaptat d'Alba Granell, docent de Llengua catalana i literatura: «Gràcies Carme» (*Núvol, El digital de cultura-ara.cat*. Barcelona, 03/09/2023)

1. Comprensió del text

Contesta 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 2 de les 4 preguntes que valen 0,5 punts (Total 3 punts).

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text 1. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text 1 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]
- c) Descriu el tema i les parts bàsiques del text 2. [1 punt]
- d) Resumeix el contingut del text 2 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]

- e) Identifica la tipologia textual del text 1 i especifica'n dues característiques presents en aquest text. [0,5 punts]
- f) Identifica els recursos expressius i destaca'n dos en concret del text 1. [0,5 punts]
- g) Identifica la tipologia textual del text 2 i especifica dos trets d'aquesta tipologia presents en el text. [0,5 punts]
- h) Identifica la varietat geogràfica del text 2 i especifica dos trets d'aquesta varietat presents en el text. [0,5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

Tria 3 de les 6 preguntes (Total 3 punts).

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 1. [1 punt]
 1. Seu (línia 2). Oberta o tancada?
 2. fosca (l. 7). Oberta o tancada?
 3. teoritzava (l. 14). Sorda o sonora?
 4. als osos (l. 25). Sorda o sonora?

- b) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 2. [1 punt]
 1. altres afirmacions (línia 5). Sorda o sonora?
 2. L'hora (l. 10). Oberta o tancada?
 3. vol (l. 18). Sorda o sonora?
 4. certs (l. 21). Oberta o tancada?

- c) Passa a present d'indicatiu les formes verbals subratllades del text 1. [1 punt]
 1. se m'oferia (l. 8)
 2. em va rebre (l. 9)
 3. i va dir (l. 13)
 4. vaig saber. (l. 22)

- d) Indica a quins elements fan referència en el text 2 els mots subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt]
 1. N'hi ha de cansament (l. 7)
 2. no se li escapa cap escletxa (l. 8)
 3. hi podem fer alguna cosa (l. 10-11)
 4. Els semblava (l. 19)

- e) Digues el significat que adquireixen en el text 1 aquestes paraules (o expressions) posa'n un sinònim. [1 punt]
 1. amb més por que ànima (línia 9)
 2. proverbial (l. 17)
 3. jeia (l. 18)
 4. sudari (l. 20)

f) Digues el significat que adquireixen en el text 2 aquestes paraules o posa'n un sinònim. [1 punt]

1. escletxa (línia 9)
2. solidaritat (l. 13)
3. acèrrim (l. 22)
4. arreu (l. 24)

3. Expressió i reflexió crítica

Hi ha tres possibilitats de tria:

- a) contestar les 4 preguntes que valen 1 punt (a, b, c i d) (Total 4 punts).
- b) contestar les 2 preguntes que valen 2 punts (e i f) (Total 4 punts).
- c) contestar 3 preguntes: 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 1 de les 2 preguntes que valen 2 punts (Total 4 punts).

Fragment 1

—Natàlia...

Em vaig pensar que no era jo de tan acostumada a sentir només, Colometa, Colometa. Era el meu primer promès, en Pere. El promès que havia deixat. No vaig gosar preguntar-li si s'havia casat o si festejava. Ens vam donar la mà i el llavi de baix li tremolava una mica. Em va dir que s'havia quedat sol al món.

La plaça del Diamant, de Mercè Rodoreda

Fragment 2

Creuàrem en silenci les ruïnes, pensàrem
Ausiàs March allí, l'esclava de cinc mesos,
amb el fill bord creixent-li; retornàrem després
a Gandia; tu duïes les flors en una mà.
En eixir de Gandia les llançares a l'aire,
a l'aire de Gandia i de Tirant lo Blanc.

«Ací», *Llibre de meravelles*, de Vicent Andrés Estellés

- a) Situa aquest fragment de *La plaça del Diamant* en el desenvolupament de l'argument narratiu i explica com amb tan poques paraules reflecteix l'estat d'ambdós personatges. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- b) Partint del significat de la novel·la *La plaça del Diamant* dins de la Literatura Catalana, explica la diferència entre la novel·la psicològica i la novel·la realista entre els anys 50 i 70 del segle passat. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- c) Comenta els recursos literaris (tant temàtics com formals) d'aquests versos de Vicent Andrés Estellés. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- d) Significació del *Llibre de meravelles* dins de l'obra poètica de Vicent Andrés Estellés. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- e) Fes una crònica personal d'una visita realitzada per tu a algun espai històric i hi inclou alguna anècdota personal (el text pot referir-se a una situació real o fictícia). (Extensió: 150 paraules) [2 punts]
- f) Agafant com a punt de partida la pregunta que els alumnes de segon de batxillerat fan a la professora — «Però vols dir, Alba, que el català desapareixerà?» (l. 18)—, escriu un breu assaig que s'hi relacione. (Extensió: 150 paraules) [2 punts]